

Zanim powiesz... tak

Wypowiedzenie słowa tak przed prowadzącym uroczystość zaślubin wyraża wolę dwojga ludzi bycia żoną i mężem. To zwykła formalność. Przed decyzją zawarcia aktu małżeństwa nieliczni zastanawiają się czy ich stan zdrowia, edukacja seksualna, predyspozycje psychiczne pozwolą być związkiem szczęśliwym, planować poczęcie zdrowego dziecka.

Z takimi wątpliwościami coraz częściej zgłaszają się do mojego gabinetu młodzi ludzie w ramach poradnictwa przedmałżeńskiego. Przytoczona poniżej scenka ilustruje jak różne wątpliwości nurtują odpowiedzialnych ludzi za wspólną przyszłość.

Para młodych ludzi siedzących w gabinecie była wyraźnie podenerwowana. Ona ładna, młoda dziewczyna z wypiekami na twarzy nerwowo skubała róg chusteczki. On zmieszany i spięty. W czym problem zadałem pytanie. Długa chwila milczenia. Pierwsza przemówiła ona. - *Mamy zamiar się pobrać. Narzeczonego kocham ale niepokoi mnie, że przy pieszczotach czy pettingu nie odczuwam podniecenia seksualnego i towarzyszy mi uczucie lęku przed podjęciem inicjacji seksualnej.* Lęk przed podjęciem pierwszego w życiu kontaktu seksualnego towarzyszy na ogół większości kobiet i może być jednym z czynników hamującym podniecenie co zaburza reaktywność seksualną.

Badaniem ginekologicznym stwierdziłem właściwą budowę narządu rodnego i poleciłem wybraną literaturę edukacyjną traktującą o reaktywności seksualnej kobiet. Przypuszczam, że u pani zaburzenia w osiągnięciu podniecenia mają charakter właśnie psychogeny (lęk) i przy właściwej postawie partnera mogą samoistnie ustąpić.

- *Mnie nurtuje inna wątpliwość - zaczął mężczyzna. Nie wiem czy jestem płodny. Pracuję w laboratorium izotopowym a słyszałem, że promieniowanie ma ujemny wpływ na plemniki.*

- *Rozwiązanie jest proste* - odpowiedziałem. *Należy dostarczyć nasienie do badania w laboratorium, a wynik jednoznacznie rozproszy pana wątpliwości.* Dalej rozmowa potoczyła się swobodnie.

Istnieje duża ilość chorób ogólnoustrojowych, które zaburzają czy wręcz uniemożliwiają realizację pragnień seksualnych. Należy rozprawić się z mitem, że wiek późnej dojrzałości jest przyczyną zaburzeń seksualnych. To właśnie choroby w tym przedziale wiekowym występują częściej i one są powodem niepowodzeń seksualnych. W medycynie leczenie jest przyczynowe. Zatem należy rozpoznać chorobę, leczyć ją, a współczesna seksuologia pozwala na optymizm co do poprawy funkcji seksualnych lub ich wyleczenie.

W wielu krajach do zawarcia związku małżeńskiego wymagane jest świadectwo o stanie zdrowia. Oczywiście ta zasada nie jest gwarancją satysfakcjonującego życia seksualnego czy posiadania zdrowego potomstwa, ale odpowiedzialności za przyszły związek.

Lekarz seksuolog udzielający porad przedmałżeńskich przy podejrzeniu istnienia chorób u partnerów powinien skierować ich do właściwych specjalistów. Ma to ogromne znaczenie w aspekcie leczenia zaburzeń seksualnych. Wiele chorób somatycznych, jak np. cukrzyca, choroba nadciśnieniowa u mężczyzn, powoduje zaburzenia wzwodu. Warto wspomnieć, że nieuzasadniony bardzo rozpowszechniony u mężczyzn psychogeny kompleks małego członka jest często przyczyną ich zaburzeń seksualnych. Najczęstszym zaburzeniem seksualnym u mężczyzn jest przedwczesny wytrysk nasienia. Zaburzenia te nieleczone źle rokują co do trwałości związku małżeńskiego.

W kontekście seksualności kobiet należy zwrócić uwagę na poziom libido stanowiący początek dalszych faz reakcji seksualnych. Lęk podczas badania ginekologicznego nawet przy dotyku narządu rodnego może być przesłanką do stwierdzenia pochwicy czyli niemożności podejmowania kontaktów seksualnych (związki białe).

Bóle w obrębie jamy brzusznej wynikające ze schorzeń narządu rodnego (np. endometrioza, stany zapalne) zaburzają komfort życia seksualnego, niekiedy uniemożliwiają kobiecie podejmowanie kontaktów seksualnych.

Depresja, nerwice powodują brak libido u obojga płci i zaburzenia wzwodu u mężczyzn. Leczone cofają się. W takich przypadkach przesunięcie terminu ślubu jest celowe i słuszne.

Lekarz udzielający porad powinien zwrócić uwagę na optymalny wiek rozrodczy przyszłych małżonków. U kobiety mieści się między 20-25 rokiem życia a dla mężczyzny 24-30 rokiem życia.

Badanie ginekologiczne pozwala na wykrycie wad narządu rodnego, które mogą być przyczyną trudności z zajściem w ciążę lub jej donoszeniem. W uzasadnionych przypadkach zaleca się badania DNA, które pozwalają określić ryzyko występowania chorób genetycznych u potomstwa co umożliwia rozpoczęcie wczesnego leczenia.

Pewne choroby: neurologiczne, zwyrodnieniowe układu kostno-stawowego i inne mogą doprowadzić w przyszłości do inwalidztwa wymagającego stałej opieki ze strony współmałżonka. Świadomość tego powinna partnerom ułatwić podjęcie decyzji o wspólnym życiu.

W życiu człowieka seksualizm odgrywa ogromną rolę zarówno w życiu osobniczym, rodzinnym jak i społecznym. Aby ten warunek był spełniony kandydaci na wspólny związek powinni mieć naukową wiedzę z zakresu zdrowia seksualnego.

Kontrolną wizytę zaleca się dwa miesiące po ślubie. Po czterech tygodniach małżeństwa partnerzy nie są jeszcze w stanie uświadomić sobie istnienia nieprawidłowości. Po sześciu tygodniach istnieje świadomość problemu. Po ośmiu tygodniach potrafią go sprecyzować.

Seksuolog zwykle jest w stanie pomóc w rozwiązaniu problemu. Właściwy dobór partnerów nie zależy tylko od diagnozy lekarskiej. W poradnictwie przedmałżeńskim konieczny jest niekiedy współdziałanie psychologa, socjologa, prawnika i innych specjalistów.

Chcąc uniknąć przykrych niespodzianek lub rozczarowań, zanim powiesz sakramentalne „tak” zasięgnij opinii lekarskiej, co daje szansę na wczesne wdrożenie skutecznego leczenia przy ewentualnych problemach w zakresie zdrowia ogólnego czy seksualnego.

Zbigniew Fronczek
specjalista ginekolog-położnik
seksuologia kliniczna, medycyna seksualna